

De Roovertsedijk doet stof opwaaien

door Jan van Helvoirt

Op 13 juni 1629 passeerde, zoals reeds eerder opgemerkt, graaf Hendrik van den Berg met een gigantisch ontzettingsleger de Roovertsedijk tussen Poppel en Beek met al zijn gaten en kuilen als moderne snelheidsremmers om de belegering van 's-Hertogenbosch ongedaan te maken. Helaas: hij kwam te laat.

Op 27 augustus 1794 viel het Franse leger onder leiding van generaal Pichegru Nederland binnen. Eigenlijk wandelde men vanuit Poppel via de Roovertsedijk zo de Vrijthof van Hilvarenbeek op. Hierbij werden ze nog te hulp geschoten door vriendelijke Bekenaren! Zelfs de hele kerk werd ontruimd en van de banken werden kribben voor de paarden gemaakt. Bivakkeren moest men elders doen. Op de heide tussen Diessen, Beek en De Biest werd een gigantisch kampement ingericht voordat men optrok naar 's-Hertogenbosch. Maar eerst moest nog de nodige drank ingeslagen worden bij Herberg De Valk naast de Beekse kerk.

Op 17 november 1708 kwam een patrouille van Franse ruiters via een razendsnelle actie Beek binnenvallen via Roover. Tussen 12.00 en 15.00 uur werden de Dekanij en nog ruim 20 huizen in brand gestoken terwijl de rest geplunderd werd. Deze actie was een geplande vergelding vanwege plunderingen door de Hollanders gepleegd bij Namen in de Ardennen. Het eerste dorp over de grens zou geplunderd worden. En dat was Beek aan de oude Baan van 's-Hertogenbosch naar Turnhout.

In mei 1940 vocht een groep dappere Fransen juist de andere kant op. Zij probeerden bij Roover de Duitse opmars vanuit het zuiden te stuiten, hetgeen uiteraard tot mislukken gedoemd was. Het land lag geheel open!

Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd de grens echter even hermetisch afgesloten. Een levensgevaarlijke draad met hoogspanning legde het leven tussen Beek en Poppel geruime tijd lam.

Enkele jaren geleden vond men in het Algemeen Rijksarchief te Brussel een oude reiskaart terug die weleer de route aangaf tussen Hilvarenbeek en de stad Lier. Na lang speuren vonden we de oude route van de kanunniken en andere reizigers terug. We zullen er tussen 30 september en 7 oktober 2015, dan is het weer de 'Lierse Ommegang' een prachtige historische tocht van maken en met de mountainbike de 'Poort van Brabant' binnenfietsen, als ware het een Blijde Inkomst!

Hertogin Johanna van Brabant moest zich in 1396 ook nog met het gebied tussen de Roovertsedijk en Esbeek bemoeien. Op 31 januari oorkondde zij dat de kanunniken van Oirschot geen stobreed in de weg gelegd mochten worden tijdens het jagen ... *met hoiren perden, vogelen ende honden*. Ook moesten de naburen van het jachtgebied hen de gehele dag vrije kost bezorgen.

Haar neef Hertog Anton van Brabant werd enige jaren later ook gastvrij ontvangen. Op 11 januari 1409 passeerde hij vanuit 's-Hertogenbosch Hilvarenbeek en reisde na een kortstondig bezoek via Roover door naar Brussel.

Ook hertog Jan 1V van Brabant. Vanuit Turnhout doorkruiste hij op 18 mei 1418 Brabant, bezocht Hilvarenbeek en zette zijn weg voort naar 's-Hertogenbosch.

De belangrijkste man voor beide dorpen en de Rooversdijk is echter hertog Jan III. Samen met Rogier van Leefdael zette hij Roover, *Roover ten halve stroom*, op 31 augustus 1331 letterlijk op de kaart. Toen werden de grenzen van de reeds lang bestaande woeste gronden op papier vastgelegd, als zijnde *gemeynt, vroente* of *aard*. De huidige Vrijthof was toen amper twee jaar oud en daar hebben de meesten nog steeds ... goeien aard!

De wethouders van Beek en de schepenen van Poppel/Weelde strijden al jaren voor de verharding van deze oeroude zanderige heerbaan, met als enige argument dat er geen enkele harde verbinding tussen de twee Brabantse dorpen is. Blind door het gemis aan historische stof proberen ze alleen binnen hun bekrompen korte-termijn-denken vooruitgang te boeken. Met dezelfde volharding trachten heemkundigen vol overtuiging en met argumenten de hakken in het zand te zetten. Een gratis inburgeringscursus 'Verhalen van Brabant' aanbieden aan de oude wethouders geeft stof tot nadenken! Ook de nieuwbakken regeerders ontbreekt het aan zowel wetenschappelijk als heemkundig historisch inzicht.